

โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

**Causal Model of Students' Academic Achievement into Probation Status at
Prince of Songkla University, Hat Yai Campus**

เจตน์สุภฎี สัจจพันธ์^{1*}, เกษตรชัย และหิม², เก็ดถวา บุญปราก³, ชุตติมา หวังเบ็ญหมัด⁴

Jedsarid Sangkapan¹, Kasetchai Laehheem², Kettawa Boonprakarn³, Chutima Wangbenmad⁴

¹ นักวิจัยสำนักบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์
ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร., อาจารย์ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา⁴ ดร.,
อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ (MBA) มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ABSTRACT

The purpose of this study was to analyze the causal model of students' academic achievement under probation. Population consisted of 366 undergraduate students' of the second- fourth year, who were put on probation status, at Prince of Songkla University, during the academic year 2010 . The sample size comprised of 200 students. Multi-stage random sampling was employed with students of different subject and level group. Data were collected via questionnaires of the sample. In addition, Pearson' Correlation Coefficient, Confirmatory Factor Analysis and Linear Structural Relationship (LISREL) were used to analyze the causal model of students under probation condition.

The research findings were as follows:

1. Based on hypothesis, initially, the causal model of probation status was not in accordance with fitted data. However, after the modification, the causal model complied with fitted data.
2. Student status, class environment, parents' support affective internal and students' study behavior both directly and indirectly affected students' probation condition. They also could be used to predict and explain about students' probation condition about 53 % which was in accordance with the hypothesis.
3. There is about 76 % of student' study behavior could be predicted and explained through student status, parents' support and affective internal, all of which had direct effects on students' study behavior.
4. Class environment had the strongest effect on students' probation status, while students' study behavior, affective internal, parents' support and students' status had the lesser effects.

Keyword: *Academic achievement, probation status*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิโนจ ประชากรเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ชั้นปีที่ 2 -4 ที่อยู่ในภาวะรอพิโนจ และกำลังศึกษาอยู่ในช่วงปีการศึกษา 2553 จำนวน 366 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ได้จำนวน 200 คน แบ่งตามสัดส่วนของกลุ่มสาขาวิชา และชั้นปี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ตรวจสอบความกลมกลืนจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และวิเคราะห์ข้อมูลโมเดลเชิงสาเหตุโดยใช้ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น

ผลการวิจัย พบว่า

1. โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิโนจตามสมมติฐานไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่หลังจากการปรับโมเดลพบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. สถานภาพของนักศึกษา สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และจิตลักษณะภายใน กับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษามีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิโนจ และสามารถร่วมกันทำนายและอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิโนจของนักศึกษาได้ร้อยละ 53 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และ จิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา และสามารถทำนายและอธิบายพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ได้ร้อยละ 76
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิโนจเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของโมเดล พบว่า สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน มีอิทธิพลสูงสุด รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา จิตลักษณะภายใน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และสถานภาพของนักศึกษา ตามลำดับ

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาวะรอพิโนจ

บทนำ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสิ่งหนึ่งซึ่งถึงผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา นอกจากจะเป็นเรื่องการศึกษา ความรู้ ความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียนแล้ว ยังแสดงถึงคุณค่าของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนและผู้บริหาร Frankel (1962 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2541) และ การที่นักศึกษาได้รับสถานภาพภาวะรอพิโนจจำนวนมาก เป็นสาเหตุหนึ่งทำให้นักศึกษาต้องพึ่งสภาพการเป็นนักศึกษา ส่งผลกระทบต่อตัวนักศึกษาโดยตรง นั่นคือนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพิโนจจะกลายเป็นคนทำอะไรไม่ประสบความสำเร็จ ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เกิดความคับข้องใจ ซึ่งความคับข้องใจนี้เองที่ส่งผลต่อการทำให้นักศึกษาเป็นโรคจิต โรคประสาทเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่งผลต่อบุคลิกภาพ และการที่นักศึกษาเหล่านี้ไม่สามารถเรียนจนสำเร็จการศึกษาหรือ ใช้เวลาในการศึกษาล่าช้ากว่ากำหนด ไม่เพียงแต่รัฐบาลใช้จ่ายเงินเพิ่มขึ้นเท่านั้น นักศึกษา ยังต้องเสียค่าใช้จ่ายมากขึ้นด้วย นอกจากนั้นการที่นักศึกษาได้รับผลการเรียนต่ำเมื่อจบการศึกษาแล้วไปสมัครงาน อาจมีผลต่อการรับเข้าทำงานของนักศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นความสูญเสียค่าทางการศึกษา (นั่นวัน ชนะสิทธิ์ 2540) สำหรับผลกระทบต่อครอบครัวพบว่า ผู้ปกครองต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายในการให้การศึกษาแก่นักศึกษาในปกครองภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนเงินที่สูง ผู้ปกครองขาดกำลังสำคัญในการที่จะช่วยหารายได้มาจุนเจือครอบครัว

ตลอดจนส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของคณะและมหาวิทยาลัยในด้านความเชื่อถือของสถาบันการศึกษาลดน้อยลง เพราะไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายในการผลิตบัณฑิต (ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ 2543)

สถาบันการศึกษาจึงได้เล็งเห็นความสำคัญและให้ความสนใจในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้มีการทำวิจัยทั้งในระดับบัณฑิตศึกษาและนักวิชาการในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง โดยในงานวิจัยของสมหมาย โพธิ์อ่อน (2551) พบว่า การที่นักศึกษาไม่ผลการเรียนต่ำ เนื่องจากนักศึกษามีสภาพปัญหาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านตัวนักศึกษาเอง เป็นปัญหาในเรื่องพื้นฐานความรู้เดิมไม่เพียงพอ มีปัญหาด้านการเงิน ด้านผู้ปกครองมีปัญหาเรื่องรายได้ของผู้ปกครองไม่เพียงพอ ผู้ปกครองให้นักศึกษาช่วยงานครอบครัวจนไม่มีเวลาในการทบทวนบทเรียน และผู้ปกครองเข้มงวดกดดันในการเรียนมากเกินไป ด้านสถานศึกษา พบว่า ในการเรียนการสอนนักศึกษาถูกมอบหมายงานให้ทำมากเกินไป ด้านสภาพแวดล้อมพบว่า นักศึกษามีบ้านอยู่ไกลจากสถานศึกษาจึงทำให้ต้องทำที่พักซึ่งเป็นหอพักภายในมหาวิทยาลัย และหอพักเอกชน ที่พักเหล่านี้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม นักศึกษาบางส่วนยังปรับตัวไม่ได้กับสภาพแวดล้อมที่ต้องรับผิดชอบตนเองมากขึ้น บางคนคบเพื่อนไม่ดีชักชวนไปในทางที่ผิด และชักชวนกันเล่นเกมออนไลน์ โดยเล่นกันตลอดทั้งคืนจนไม่สามารถตื่นขึ้นมาเรียนได้ทำให้ผลการเรียนตกต่ำได้เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิษฐา จิตชินะกุล (2552) ที่พบว่า สถานศึกษามีกฎระเบียบที่เข้มงวดเกินไป ครูมอบหมายงานให้ทำมากเกินไป การเรียนการสอนที่มีความคาดหวังด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามากเกินไปจึงทำให้เกิดปัญหาผลการเรียนระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาหลายคนต่ำกว่า 2.00

ในขณะที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงและผลิตบัณฑิตในภูมิภาคภาคใต้ของไทยกลับพบว่า มีนักศึกษาอยู่ในภาวะรอพินิจจำนวนมาก จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2553 โดยพิจารณาจากสถิติภาวะรอพินิจของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์พบว่า ในปีการศึกษา 2551 ภาคการศึกษาที่ 1, 2 และ 3 ปรากฏว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในวิทยาเขตหาดใหญ่อยู่ในภาวะรอพินิจ จำนวน 273 คน 668 คน และ 498 คน ตามลำดับ ส่วนปีการศึกษา 2552 ในภาคการศึกษาที่ 1, 2 และ 3 พบว่า นักศึกษาอยู่ในภาวะรอพินิจจำนวน 464 คน 688 คน และ 392 คน ตามลำดับ (กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2554)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยเกิดคำถามขึ้นมาว่า หากได้นำสถิติการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นหรือการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง เพื่อวิเคราะห์ว่าโมเดลเชิงสาเหตุเหล่านี้ทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจหรือไม่ โดยพิจารณาถึงสาเหตุโดยภาพรวม สาเหตุทางตรง และสาเหตุทางอ้อม ซึ่งจากการสำรวจงานวิจัยพบว่า มีผู้สนใจศึกษาค่อนข้างน้อย และในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ยังไม่มีการวิเคราะห์โดยใช้โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหา และช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น รวมทั้งเป็นคู่มือประกอบการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

สมมติฐานการวิจัย

สถานภาพเศรษฐกิจสังคม สถานภาพของนักศึกษา และสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจได้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

การสนับสนุนจากผู้ปกครอง จิตลัทธิขณะภายใน และพฤติกรรมการเรียนสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจได้

วิธีการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-4 ที่อยู่ในภาวะรอพินิจ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในช่วงปีการศึกษา 2553 มีจำนวนทั้งหมด 366 คน (กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2554) ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยกำหนดจากความเพียงพอของการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการประมาณค่าพารามิเตอร์โดยใช้วิธีไลค์ลิฮูดสูงสุด (Maximum Likelihood) ขนาดตัวอย่างควรมีจำนวนอย่างน้อย 200 คนขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างทั้งสิ้นเท่ากับ 200 คน ใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ สถานภาพเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง จิตลัทธิขณะภายใน พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน เพื่อพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index หรือ CVI)
2. นำแบบสอบถามไปหาค่าอำนาจจำแนกโดยการทดสอบค่าที (t-test) และเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์การหาค่าอำนาจจำแนกแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

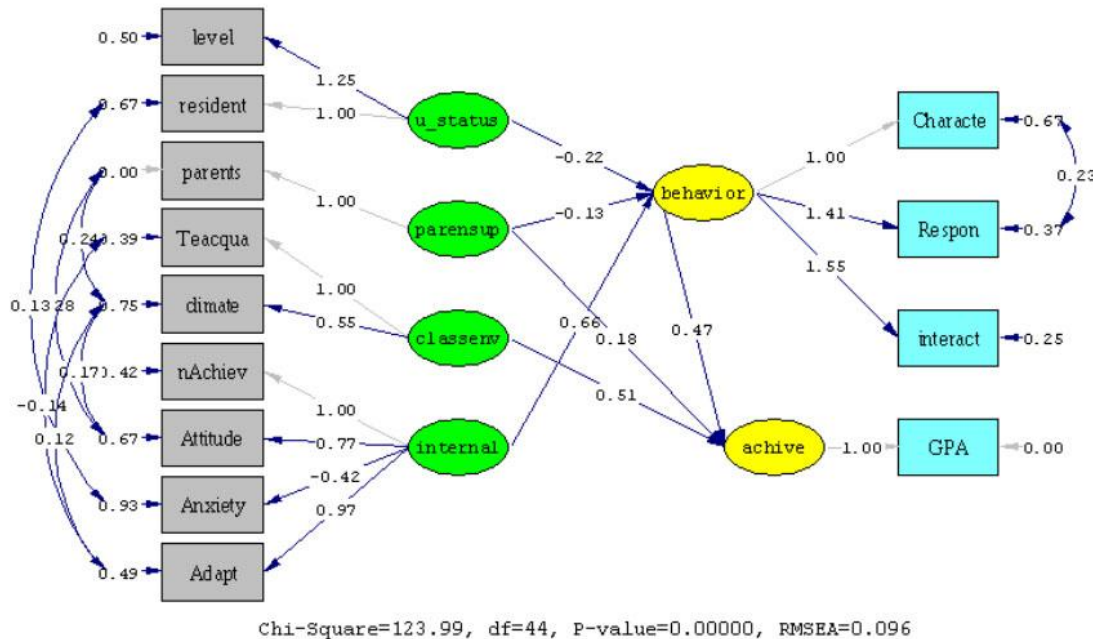
ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ และได้ปรับแก้เรียบร้อยแล้วไปสอบถามนักศึกษาที่เป็นตัวอย่าง จำนวน 200 ชุด โดยใช้วิธีการนำแบบสอบถามไปตามคณะต่าง ๆ และเก็บแบบสอบถามตามห้องเรียนของคณะศิลปศาสตร์ที่นักศึกษาชั้นปี 2-4 ของแต่ละคณะ ตอนแบบสอบถาม จนครบตามจำนวนและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ จำนวน 200 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) และความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) ของตัวแปรสังเกตได้

2. วิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ วิเคราะห์อิทธิพลทางตรง ทางอ้อมของตัวแปรสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจโดยใช้โปรแกรม LISREL8.80 Student (Linear Structural Relationship)

สรุปผลการวิจัย

รูปที่ 1 แสดงโมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษา

หมายเหตุ

u_status	หมายถึง สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย	level	หมายถึง ชั้นปี
resident	หมายถึง ที่พักอาศัยของนักศึกษา	parensup	หมายถึง การสนับสนุนจากผู้ปกครอง
parents	หมายถึง การสนับสนุนจากผู้ปกครอง	classenv	หมายถึง สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน
Teacqua	หมายถึง คุณภาพการสอนของอาจารย์	climate	หมายถึง บรรยากาศในชั้นเรียน
ninternal	หมายถึง จิตลักษณะภายใน	nAchiev	หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
Attitude	หมายถึง เจตคติต่อการเรียน	Anxiety	หมายถึง ความวิตกกังวล
Adapt	หมายถึง การปรับตัว	behavior	หมายถึง พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา
Characte	หมายถึง ลักษณะนิสัยในการเรียน	Respon	หมายถึง ความรับผิดชอบ
interact	หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์	achive	หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ
GPA	หมายถึง เกรดเฉลี่ยจริงของนักศึกษา		

จากรูปที่ 1 เมื่อพิจารณาโมเดลการวัด (Measurement Model) พบว่า ตัวแปรแฝงทุกตัวแปรสามารถใช้แทนตัวแปรสังเกตได้ดี โดยน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ ทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โมเดลมีรายละเอียดที่สำคัญ คือ ตัวแปรการสนับสนุนจากผู้ปกครอง สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน และพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจทางบวก อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตัวแปรสถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย และการสนับสนุนจากผู้ปกครองมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตัวแปรสถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจในทางลบ โดยผ่านตัวแปรพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ส่วนจิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจทางบวก โดยผ่านตัวแปรพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 1 แสดงอิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) อิทธิพลรวม (TE) และค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R²) ของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษา

ตัวแปรเชิงสาเหตุ	ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล											
	คะแนนดิบ (b)						คะแนนมาตรฐาน (Beta)					
	พฤติกรรม การเรียน			ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน			พฤติกรรม การเรียน			ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
สถานภาพของ นักศึกษา	-0.22	-	-0.22	-	-0.11	-0.11	-0.23	-	-0.23	-	-0.06	-0.06
สิ่งแวดล้อมใน ห้องเรียน	-	-	-	.51	-	.51	-	-	-	.40	-	.40
การสนับสนุนจาก ผู้ปกครอง	-0.13	-	-0.13	.18	-0.06	.12	-0.24	-	-0.24	.18	-0.06	.12
จิตลักษณะภายใน	.66	-	.66	-	.31	.31	.87	-	.87	-	.23	.23
พฤติกรรมการเรียน ของนักศึกษา	-	-	-	.47	-	.47	-	-	-	.26	-	.26
R ²	.76			.53			.76			.53		

จากตาราง 1 เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของโมเดล พบว่าสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนมีอิทธิพลสูงสุด และรองลงมาคือ พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา จิตลักษณะภายใน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และสถานภาพของนักศึกษาตามลำดับ กล่าวคือสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .40 แสดงว่า คุณภาพการสอนของอาจารย์ และบรรยากาศในชั้นเรียนที่ดีจะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจลดลง

พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .26 แสดงว่า นักศึกษาที่มีลักษณะนิสัยในการ

เรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีจะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจลดลง

จิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจโดยผ่านพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .23 แสดงว่า นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ การปรับตัวที่ดี และความวิตกกังวลต่ำ เพียงอย่างเดียวไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจลดลง แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจลดลง

การสนับสนุนจากผู้ปกครองมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .12 แสดงว่า การสนับสนุนจากผู้ปกครองที่ดี จะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจลดลง แต่ในขณะที่เดียวกันการสนับสนุนจากผู้ปกครองที่ดีเพียงอย่างเดียวไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจลดลง แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจลดลง

สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจโดยผ่านพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ -.06 แสดงว่า นักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นปีที่สูงขึ้นและมีที่พักอยู่นอกมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียวไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจเพิ่มขึ้น แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจเพิ่มขึ้น

สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และจิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสองเท่ากับ .76 แสดงว่า สามารถทำนายและอธิบายพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา ได้ร้อยละ 76

สถานภาพของนักศึกษา สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และจิตลักษณะภายใน กับพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษาสามารถร่วมกันอธิบายให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจของนักศึกษาได้ ร้อยละ 53 โดยสังเกตจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสองเท่ากับ .53

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยโมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .40) แสดงว่า

1.1 คุณภาพการสอนของอาจารย์ เป็นสาเหตุที่สำคัญสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจ ดังนั้นหากอาจารย์มีคุณภาพการสอนไม่ดีส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอฟินิจ ผลจากการ

วิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจากเทคนิคการสอนของอาจารย์ไม่หลากหลายและไม่น่าสนใจ อาจารย์ไม่สอนตาม Course Outline ทำให้นักศึกษาไม่สามารถวางแผนการเรียนได้ อาจารย์ไม่ได้สรุปทเรียนเมื่อเรียนจบแต่ละบท อาจารย์แบ่งสัดส่วนคะแนนไม่เหมาะสม และเนื้อหาที่สอนแต่ละครั้งไม่เหมาะสมกับเวลา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bloom (1976 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ที่กล่าวไว้ว่าคุณภาพการสอนเป็นเรื่องของการให้ตัวชี้แนะแก่ผู้เรียนซึ่งทำให้ผู้เรียนทราบว่สิ่งที่เรียนคืออะไร ผู้เรียนควรทำอะไร มีการเสริมแรงทางบวกและลบให้แก่ผู้เรียน เช่น การยกย่อง ชมเชย คำหนิ ซึ่งถือเป็นการปฏิสัมพันธ์ในการให้ข้อมูลย้อนกลับ และการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน ในขณะที่ Borich (1988 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพไว้ 5 ประการคือ 1) มีความชัดเจน 2) มีความหลากหลาย 3) เน้นภารกิจในการเรียนการสอนโดยตรง 4) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน 5) ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในระดับปานกลางถึงระดับมาก นอกจากนั้นในงานของ Millman (1981 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) กล่าวว่า คุณภาพการสอนเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ถ้าครูเอาใจใส่ และสอนตามที่กำหนดไว้ ย่อมจะทำให้การเรียนบรรลุเป้าหมายได้ ซึ่งพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากที่สุด

1.2 บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่เป็นตัวกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจในการเรียนหรือเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน หากบรรยากาศในชั้นเรียนไม่ดี ก็จะส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิณิจ ผลจากการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจาก การจัดสภาพในห้องเรียนไม่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ ภายในห้องเรียนแสงสว่างไม่เพียงพอ มีอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ จำนวนนักศึกษากับขนาดห้องเรียนไม่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้เป็นการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนทั้งทางกายภาพ และทางจิตวิทยา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกานดา พงศ์ทิพย์พนัส (2541) และในงานวิจัยของเกษตรชัย และหิม (2550) พบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .26) แสดงว่า

2.1 ลักษณะนิสัยในการเรียน และความรับผิดชอบ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ ซึ่งหากนักศึกษามีลักษณะนิสัยในการเรียนที่ไม่ดี จะส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิณิจ ผลจากการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจากลักษณะนิสัยในการเรียนของนักศึกษาที่ไม่ค่อยแสวงหาหรือค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเมื่อมีเวลาว่าง มักจะรอรับความรู้จากอาจารย์ในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวซึ่งไม่เป็นการเพียงพอ เมื่อไม่เข้าใจบทเรียนนักศึกษาไม่กล้าถามอาจารย์ ไม่ค่อยสนใจการเรียน นักศึกษาจดงานไม่ทันตามที่อาจารย์สอน และนักศึกษามักจะแสดงพฤติกรรมเหล่านี้จนเป็นนิสัย ที่เคยชิน และไม่พยายามพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Brown and Holtzman (1967 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) กล่าวถึงนิสัยในการเรียนไว้ว่า เป็นแบบแผนและพฤติกรรมเรียนของแต่ละบุคคลที่ได้รับการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัย ซึ่งนิสัยในการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ซึ่งจะช่วยส่งเสริมหรือขัดขวางการเรียน นอกเหนือไปจากองค์ประกอบด้านสติปัญญา แต่อย่างไรก็ตามในงานศึกษาของ Eysenck and Meili (1972 อ้างถึงใน จิราพร ชุนนะ 2540) มองว่านิสัยเป็นแนวโน้มของแต่ละบุคคลที่แสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัย และเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ ดังนั้นนิสัยในการเรียนจึงเป็นพฤติกรรมทางการ

เรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำโดยพฤติกรรมนั้นส่วนหนึ่งมาจากทักษะและเทคนิคการเรียน สอดคล้องกับ Good (1973 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2541) ที่มองว่า นิสัยเป็นการกระทำ การเคลื่อนไหว หรือรูปแบบพฤติกรรมที่ผ่านการกระทำจนเป็นนิสัยที่เคยชิน

2.2 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากอาจารย์มีปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับนักศึกษาก็จะส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิง ซึ่งสอดคล้องกับ Lewin , Lippit และ White (อ้างถึงใน จิราพร ขุนนะ 2540) ได้แบ่งการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนออกเป็น 3 ประเภทคือ ประเภทที่ 1 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาแบบอัตตาธิปไตย การปฏิสัมพันธ์ลักษณะนี้ อาจารย์จะเป็นผู้กำหนดเนื้อหาการสอน วิธีการสอน กิจกรรมการสอน การมอบหมายงาน นักศึกษาต้องปฏิบัติตาม อาจารย์ไม่รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา การปฏิสัมพันธ์แบบนี้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี แต่ไม่เป็นผลดีด้านบุคลิกภาพ ส่วนประเภทที่ 2 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาแบบประชาธิปไตย การปฏิสัมพันธ์ลักษณะนี้อาจารย์จะคำนึงถึงนักศึกษา ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาการสอน วิธีการสอน กิจกรรมการสอน การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนการปฏิสัมพันธ์แบบนี้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี นักศึกษามีความร่วมมือและเคารพซึ่งกันและกัน และประเภทที่ 3 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาแบบปล่อยปละละเลย การปฏิสัมพันธ์ลักษณะนี้อาจารย์จะไม่เข้มงวด ไม่เอาใจใส่ สอนตามเรื่องตามราว การปฏิสัมพันธ์แบบนี้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดี งานไม่สำเร็จ บุคลิกไม่ดี

3. จิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิง โดยผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .23) แสดงว่า นักศึกษาที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ การปรับตัวที่ดี และความวิตกกังวลต่ำ เพียงอย่างเดียวไม่ได้เป็นสาเหตุให้นักศึกษาในกลุ่มภาวะรอพิงเพิ่มขึ้น แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ดังนั้นหากนักศึกษามีจิตลักษณะภายในที่ไม่ดีต่อการเรียนการสอนแล้วก็จะส่งผลให้พฤติกรรมการเรียนไม่ดี ซึ่งเป็นสาเหตุให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดี ก็จะให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิง

3.1 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาต่ำก็จะทำให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิงได้ ซึ่งสอดคล้อง ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ McClelland (1953 อ้างถึงใน พัดชา ปิณฑะดิษ 2546) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ หรือทำดีกว่าบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดย McClelland ได้สรุปรวมเอาไว้ว่าแรงจูงใจของคนเรามีอยู่ 3 ประการ ได้แก่ (1) แรงจูงใจใฝ่อำนาจ เป็นความปรารถนาที่จะมีอิทธิพลเหนือคนอื่น สามารถสั่งการให้ผู้อื่นกระทำตาม เพื่อจุดมุ่งหมายของตนและส่วนรวม บุคคลเหล่านี้มักมีความมุ่งมั่นในอาชีพ การบริหารธุรกิจ และอาชีพสอนหนังสือ (2) แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ เป็นความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น มิมีตรสัมพันธที่ดีกับผู้อื่นและไม่ถูกปฏิเสธจากผู้อื่น จากการวิจัยพบว่านักศึกษาหญิงมักใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่าและอยู่คนเดียว น้อยกว่านักศึกษาชาย (3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความปรารถนาที่จะทำงานให้สำเร็จและพยายามที่จะทำได้ตามเป้าหมายที่ตนกำหนดไว้ และพยายามจะปรับปรุงงานให้ดีที่สุด ในบรรดาแรงจูงใจทั้ง 3 นี้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาที่สำคัญ

ที่จะช่วยพัฒนาความเจริญก้าวหน้ามาสู่ตนเอง ทั้งนี้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น เมื่อเขาได้ทำกิจกรรมหรือทำงานก็จะพยายามทำให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะการเรียนการสอนไม่ว่าจะมีอุปสรรคมาขัดขวางเพียงไร เขาก็จะพยายามแก้ไขอุปสรรคนั้น เพื่อที่จะได้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานของ Dinkmeyer (1965 อ้างถึงใน พิศชา ปิณฑะดิษ 2546) ที่มองว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่พยายามทำสิ่งที่ไม่ดีให้ดีขึ้น

3.2 เจตคติมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากผู้เรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชานั้น ๆ ก็จะขาดความรับผิดชอบ ทำให้ไม่อยากเข้าเรียน ไม่ค่อยร่วมกิจกรรมในคาบเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพินิจ สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้กับการก่อตัวและการคงรักษาเจตคติตามที่เสนอของ Feldman, Freedman Sear & Carlsmith (1981 อ้างถึงใน แสงสุรีย์ สำอางค์กุล 2548) นำเสนอว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับการเสริมแรง โดยเฉพาะการเสริมแรงทางบวกตามที่เสนอของ Skinner จะทำให้บุคคลมีการเรียนรู้ต่อการเสริมเรานั้นๆ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนเช่นกัน เมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ดีจากการเรียนการสอนที่เหมาะสม ทำให้ได้รับคำชื่นชมจากบุคคลรอบข้าง หรือ ได้ของรางวัล บุคคลจะมีการเรียนรู้ว่า การตั้งใจเรียนทำให้ตนเองได้รับการเสริมแรงที่ดี และต่อไปก็จะมี ความตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้นอย่างเหมาะสม

3.3 ความวิตกกังวล เป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากนักศึกษามีความวิตกกังวลสูง จะส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพินิจ ตามที่เสนอของพรอยด์ที่มองว่า ความวิตกกังวลในขั้นพื้นฐานที่เป็นไปตามสภาพที่เป็นจริง ซึ่งผู้วิจัยมองว่าการลดความวิตกกังวลควรร่วมมือกันหลายฝ่าย เพราะหากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งลดความวิตกกังวลให้กับนักศึกษาเพียงฝ่ายเดียวนักศึกษาก็จะมีความวิตกกังวลในเรื่องอื่น ๆ อีก การลดความวิตกกังวลของนักศึกษาที่ควรช่วยกันแก้ปัญหาที่เป็นเป็นรูปธรรมชัดเจน นอกจากนั้นผลวิจัยยังสอดคล้องกับทัศนะของ Kagan (1978 อ้างถึงใน นฤมล คงขุนเทียน 2545) มองว่าสาเหตุที่ทำให้คนเกิดความวิตกกังวลเกิดจาก 1) บุคคลปะทะกับสภาวะที่ไม่รู้ตัวมาก่อน ทำให้เกิดความสับสน ไม่เข้าใจในทันที 2) เมื่อบุคคลพบกับเหตุการณ์ที่ยากแก่การพยากรณ์ เช่น พบว่าการเรียนการสอนที่ย่างยาก 3) มีความขัดแย้งที่เกิดจากความคิดที่ไม่สามารถเลือกตัดสินใจได้ง่าย 4) มีความคิดเห็นขัดกันในตนเอง เช่น ต้องการช่วยเหลือคนอื่น แต่ก็ต้องดิ้นรนช่วยเหลือตนเองเพื่อหาเลี้ยงชีพ ต้องรับผิดชอบ จึงทำให้เกิดความไม่แน่นอน ในขณะที่เกษรชัย และหิม (2550) ที่มองว่า ความวิตกกังวลเป็นสภาพอารมณ์ของบุคคลที่แสดงถึงความไม่สบายใจ ดึงเครียด คิดมาก กระวนกระวายใจ สับสนหวาดระแวง และเกิดความกลัวต่อสิ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอยู่

3.4 การปรับตัวเป็นตัวแทนหนึ่งที่สำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากนักศึกษากำปรับตัวไม่ดี ก็จะทำให้ นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพินิจ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ Good (1973 อ้างถึงใน เกษรชัย และหิม 2550) มองว่า การปรับตัวเป็นกระบวนการค้นหาและปรับปรุงพฤติกรรมให้เหมาะสมต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Desena (1966 อ้างถึงใน ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ 2543) ได้เปรียบเทียบการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนียพบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงมีความสามารถในการปรับตัวได้ดีและรวดเร็วกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนระดับปานกลางและต่ำ ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาทางด้านการปรับตัวเข้ากับระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ไม่สนใจกิจกรรมทางสังคม มีปัญหาด้านการปรับตัวเข้ากับเพื่อน และมีปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศ

4. การสนับสนุนจากผู้ปกครองมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .12) แสดงว่า การสนับสนุนจากผู้ปกครองที่ดีจะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี แต่ในขณะเดียวกันการสนับสนุนจากผู้ปกครองที่ดีเพียงอย่างเดียว ไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจลดลง แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีแล้ว ก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจลดลง หากนักศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองแล้วก็จะส่งผลให้พฤติกรรมกรรมการเรียนไม่ดี ซึ่งเป็นสาเหตุให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดี ก็จะทำให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพินิจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Jones (1966 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าการสนับสนุนของบิดามารดาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยได้เปรียบเทียบนักศึกษาที่เรียนเก่งกับนักศึกษาที่เรียนอ่อน พบว่านักศึกษาที่เรียนอ่อนแตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนเก่งเนื่องจากสภาพที่บ้านมีความตึงเครียดไม่สงบราบรื่น บิดามารดาคอยควบคุมเวลาดูหนังสือ และชีวิตในบ้านถูกควบคุม จากบิดามารดาที่เผด็จการ นักศึกษาไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในบ้าน ขาดความเข้าใจที่ดีกับบิดามารดา นักศึกษามักเก็บปัญหาของตนไว้ไม่ยอมปรึกษาครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะ Harvighurst (1963 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ได้ให้ทัศนะไว้ว่านักศึกษามีผลการเรียนดีเกิดจากสภาพแวดล้อม 3 ประการดังนี้ (1) สิ่งแวดล้อมทางบ้านและสถาบันการศึกษาที่มีลักษณะเข้าใจให้ผู้เรียนสนใจการเรียน (2) บิดามารดาวางตัวเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็กในด้านการสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน (3) การฝึกของครอบครัวตั้งแต่เริ่มต้น ทำให้เด็กต้องการเกิดความสำเร็จเกิดขึ้นในตน

5. สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ โดยผ่านพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ -.06) แสดงว่า นักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นปีที่สูงขึ้นและมีที่พักอยู่นอกมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียวไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจเพิ่มขึ้น แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.1 สถานภาพด้านระดับชั้นปีของนักศึกษาเป็นตัวแปรที่สำคัญตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากนักศึกษาอยู่ชั้นปีแรก มีกิจกรรมมาก ปรับตัวไม่ได้ ก็จะส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในภาวะรอพินิจได้เช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 กำลังเข้าสู่กลุ่มผู้เรียนที่แปลกใหม่ สภาพแวดล้อมใหม่ ซึ่งอยู่ในช่วงของการปรับตัว เริ่มคบเพื่อนและเที่ยวเตร่กับเพื่อน เริ่มทำกิจกรรมของคณะกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ความรับผิดชอบในการเรียนลดลงจึงทำให้ผลการเรียนลดลง ในขณะที่เมื่อนักศึกษาได้เรียนในระดับชั้นปีที่สูงขึ้น ทำให้เกิดความคุ้นเคยกับเพื่อนและครูอาจารย์ รวมทั้งระบบการเรียนการสอน ทำให้นักศึกษาเริ่มตระหนักถึงสิ่งที่จะได้รับเมื่อเรียนไม่จบหรือเกรดไม่ดี ความรับผิดชอบในการเรียนจึงมีมากขึ้น การพยายามหาทางช่วยตนเองโดยการลงทะเบียนเรียนวิชาที่ช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น จึงหันมาวางแผนในการเรียน และเริ่มเอาใจใส่ในการเรียนมากขึ้น และพยายามลดกิจกรรมของคณะลง สำหรับสถานภาพด้านที่พักของนักศึกษาก็เป็นอีกปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังที่นั่นทวัน ชนะสิทธิ์ (2540) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า สถานที่พักอาศัยมี

ความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งที่อยู่สถานภาพภาวะรอพินิจ กล่าวได้ว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่นอกหอพักมหาวิทยาลัย นั่นก็หมายความว่านักศึกษากลุ่มภาวะรอพินิจลดลง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 จากการที่สถานภาพของนักศึกษา ได้แก่ ลักษณะที่พักอาศัย และชั้นปีส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจโดยผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบและปฏิสัมพันธ์ระหว่างรับผิดชอบ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรจัดที่พักให้นักศึกษาอาศัยอยู่ในมหาวิทยาลัยให้สัมพันธ์กับชั้นปี โดยให้นักศึกษาที่เรียนชั้นปีที่สูงขึ้นไปได้มีโอกาสเข้ามาพักในหอพักของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดความปลอดภัย ทั้งนี้เนื่องจากจะต้องทำโปรเจกต์ ซึ่งต้องทำงานในคณะใด ๆ ค่ะ การจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัยควรหมุนเวียนให้นักศึกษาทุกคนได้มีส่วนร่วม หากแกนนำกิจกรรมเปลี่ยนไปไม่ซ้ำอยู่ที่คนกลุ่มเดิมก็จะทำให้กระจายกันทำงาน และไม่เพิ่มภาระให้กับนักศึกษาคณะใดคนหนึ่ง เพราะหากภาระหนักตกอยู่ที่คนใดคนหนึ่งก็อาจทำให้ผลการเรียนของคนนั้นแยกลง เนื่องจากทำให้ไม่สนใจในการเรียนหรือรับผิดชอบในการเรียนน้อยลง

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนจากผู้ปกครองส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมการเรียน และส่งผลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ โดยส่งผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ดังนั้นหน่วยงานระดับคณะควรจัดให้มีการพบปะพูดคุยกันระหว่างผู้ปกครองและอาจารย์ผู้สอนร่วมกับนักศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันในเรื่องของการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เพื่อที่จะได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากผู้ปกครองไม่เพียงแต่ในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการเรียนของนักศึกษาเท่านั้น แต่ในเรื่องของการให้กำลังใจ การให้คำปรึกษาจากผู้ปกครองเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้นักศึกษาได้เลือกเรียนในสิ่งที่ชอบก็จะทำให้ภาวะรอพินิจลดลง

1.3 จากการศึกษาพบว่า สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ และมีอิทธิพลสูงกว่าตัวแปรอื่น ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรปรับวิธีการสอนให้มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย และควรสอนตาม Course Outline เพื่อที่นักศึกษาจะสามารถวางแผนการเรียนได้ล่วงหน้า ส่วนนักศึกษาก็ควรเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมที่จะเรียนอยู่เสมอ และการจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้มีรูปแบบที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า จิตลักษณะภายในส่งผลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ โดยผ่านพฤติกรรมการเรียน

ดังนั้นอาจารย์ควรสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษามาเรียน โดยการวางแผนการเรียนร่วมกับนักศึกษา และครูควรที่จะชมนักศึกษาเมื่อเห็นว่านักศึกษายกย่องและตั้งใจเรียน นอกจากนั้นครูควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน โดยให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของการศึกษา และประโยชน์โดยสอดแทรกในขณะที่สอน และในช่วงที่จัดกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ และรุ่นพี่ควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาชีพ และวิชาเลือก โดยการพูดคุยให้รุ่นน้องเข้าใจถึง

ระบบการเรียนการสอนในวันปฐมนิเทศ และจัดเข้าค่ายละลายพฤติกรรมให้นักศึกษาได้ร่วมกันทำกิจกรรมกับเพื่อน ๆ รุ่นพี่และอาจารย์

ในเรื่องของความวิตกกังวลยังพบว่า มีความสัมพันธ์สูงกว่าตัวแปรอื่น การที่นักศึกษากลัวว่าจะสอบไม่ผ่าน เพราะอาจารย์สอนเร็วจนตามไม่ทัน กล่าว จะทำการบ้านไม่ถูกใจอาจารย์ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ควรสังเกตการเรียนของนักศึกษาว่าตามทันหรือไม่ และควรถามไถ่ในเรื่องการเรียนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในห้องเรียนมากขึ้น อาจารย์ควรให้มีการอภิปรายกลุ่ม และจัดให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มได้ศึกษานอกสถานที่ร่วมกันให้มากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาได้มีการปรับตัวได้ดีขึ้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และเป็นกันเองกับรุ่นพี่รุ่นน้องมากขึ้น และรุ่นพี่ควรชักชวนให้นักศึกษารุ่นน้องเข้าทำกิจกรรมในชมรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และจัดระบบคิวเตอร์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องในวิชาที่ยาก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาในประชากรกลุ่มอื่น ๆ เพื่อจะได้พัฒนาโมเดลให้กว้างขวางขึ้น และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน และระบบการศึกษาในสังคมไทย

2.2 ควรมีการศึกษาถึงตัวแปรสาเหตุอื่นที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น กิจกรรมสหกิจศึกษา กิจกรรม ม.อ. วิชาการ กิจกรรมทรีพีย์แอฟ์ หรือเกษตรแอฟ์ ที่ต้องการให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

เอกสารอ้างอิง

- กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2554. ข้อมูลสถิตินักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจปี 2553. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- กานดา พงศ์ทิพย์พันธ์. 2541. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เกษตรชัย และหิม. 2550. องค์ประกอบในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารสงขลานครินทร์ 13, (3) : 441-443
- ขนิษฐา จิตชินะกุล. 2552. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- จิราพร ขุนนะ. 2540. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์. 2543. การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นฤมล คงขุนเทียน. 2545. ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นันทวัน ชนะสิทธิ์. 2540. การศึกษาสถานภาพของนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ

พัดชา ปิณฑะดิษ. 2546. ปัจจัยส่วนบุคคล แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยจูงใจและพฤติกรรมการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของบัณฑิตว่างงานในเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมหมาย โพธิ์อ่อน. 2551. ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาผลการเรียนต่ำของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์ นครสวรรค์: วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์.

สุรางค์ ใคว้ตระกูล. 2541. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แสงสุรีย์ สำอางค์กุล. 2546. จิตวิทยาบุคลิกภาพ ยุคปฏิรูป เล่ม 1. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.